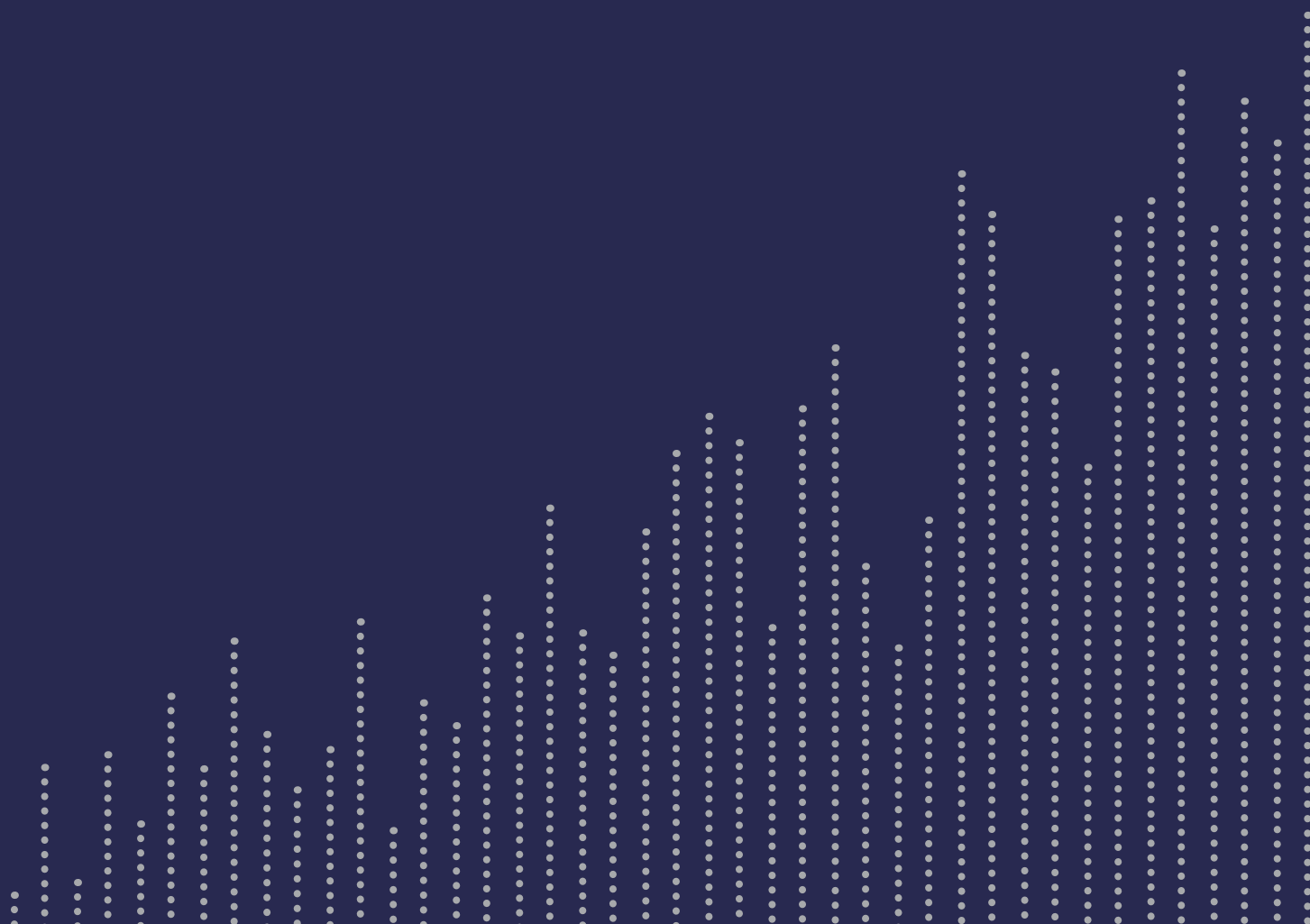

Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programma 2025.–2027. gadam

Termini un saīsinājumi

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmā 2025.–2027. gadam, izņemot II daļas 8. punktu, kas attiecas uz uzraudzības statistiku, atbilst šajā programmā minētajiem Eiropas Centrālās bankas tiesību aktiem.

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmas 2025.–2027. gadam II daļas 8. punktā, kas attiecas uz uzraudzības statistiku, atbilst Latvijas Republikas likumiem, kuri regulē attiecīgo nozari.

AnaCredit – Eurosistēmas dalībnieku kopējā kredītu un kredītriska mikrodatu analītiskā datubāze

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija

INTS – Latvijas Bankas interneta statistikas datubāze

VZS – Vienotās ziņošanas sistēma (*Integrated Reporting Framework*; IReF)

Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmā 2025.–2027. gadam minētie FKTK izdotie normatīvie noteikumi saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu ir piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas noteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim. Ja 2024. gadā Latvijas Banka izdos noteikumus, kuri regulēs attiecīgā veida statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasības un kārtību, šādi noteikumi attiecīgi ar to spēkā stāšanās dienu aizstās Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmā 2025.–2027. gadam minētos FKTK izdotos statistisko datu vākšanu regulējošos normatīvos noteikumus.

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest jaunas apdrošināšanas sabiedrību statistikas prasības	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1374/2014 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām apdrošināšanas sabiedrībām (ECB/2014/50) un 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12). Lai ieviestu šo ECB tiesību aktu jaunās prasības, tiks veikti grozījumi noteikumos, kas nosaka apdrošinātāju un pārāpdrošinātāju pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību. Minētās prasības un kārtība ietvertas FKTK 2020. gada 1. decembra normatīvajos noteikumos Nr. 228 "Apdrošinātāju un pārāpdrošinātāju pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eurozonas līmenī saskaņotu apdrošināšanas sabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības apdrošinātājiem.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.
2. Ieviest jaunas pensiju fondu statistikas prasības	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2018. gada 26. janvāra Regulā (ES) 2018/231 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām pensiju fondiem (ECB/2018/2) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12). Lai ieviestu šo ECB tiesību aktu jaunās prasības, tiks veikti grozījumi noteikumos, kas nosaka valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību, un noteikumos, kas nosaka privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību. Minētās prasības un kārtība ietvertas FKTK 2020. gada 15. septembra normatīvajos noteikumos Nr. 153 "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi" un FKTK 2020. gada 31. marta normatīvajos noteikumos Nr. 28 "Privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eurozonas līmenī saskaņotu pensiju fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas pārvalda valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus, un privātajiem pensiju fondiem, kas pārvalda pensiju plānus.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

3. Ieviest saimniecisko darbību atjaunināto statistisko klasifikāciju

Raksturojums	Lai nodrošinātu saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas atbilstību ekonomiskajai situācijai, ES līmenī tiek plānots šo klasifikāciju pārskatīt un apstiprināt jaunā redakcijā. Pašreizējā statistiskā klasifikācija ir izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām.
Rezultāts	Saskaņā ar NACE jauno redakciju veicot grozījumus statistikas un Kredītu reģistra jomu regulējošajos noteikumos, tiek iegūti vispusīgāki statistiskie dati par ekonomisko situāciju.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Statistisko datu sniedzēji ievieš jauno tautsaimniecības nozaru klasifikāciju.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

4. Ieviest jaunas finanšu instrumentsabiedrību statistikas prasības

Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 18. oktobra Regulā (ES) Nr. 1075/2013 par vērtspapīrošanas darījumos iesaistīto finanšu instrumentsabiedrību aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/40) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12). Lai ieviestu jaunās šo ECB tiesību aktu prasības, plānots veikt grozījumus Latvijas Bankas 2022. gada 5. decembra noteikumos Nr. 233 "Statistisko datu par finanšu instrumentsabiedrību finansiālo stāvokli (FIS) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eurozonas līmenī saskaņotu finanšu instrumentsabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības finanšu instrumentsabiedrībām.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

5. Organizēt 6. majsaimniecību finanšu un patēriņa aptauju

Raksturojums	Majsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par majsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t. sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šāda informācija nepieciešama labākai majsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.
Rezultāts	Tiek iegūti dati par Latvijas majsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai eurozonas ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Izlasē iekļauto majsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

II. Statistisko datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

6. Nodrošināt <i>AnaCredit</i> atgriezeniskās saites ieviešanu	
Raksturojums	Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2016/867 par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13) (turpmāk – <i>AnaCredit</i> regula) tika pieņemta 2016. gada 18. maijā, paredzot noteikta veida detalizētu datu kopu vākšanu par kredītiestāžu izsniegtajiem kredītiem. <i>AnaCredit</i> projekts tiek veidots pakāpeniski, pirmajā posmā apkopojot tādus kredītiestāžu izsniegtos kredītus juridiskajām personām, kuru summa vienam kredītņēmējam pārsniedz 25 000 euro. <i>AnaCredit</i> regulas 10. panta 1. punktā noteikts, ka ECB un valstu centrālās bankas izmanto saskaņā ar <i>AnaCredit</i> regulu sniegtos kredītu datus tādā apjomā un tādiem mērķiem, kas noteikti Padomes 1998. gada 23. novembra Regulā (EK) Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka, paredzot, ka šos datus īpaši var izmantot atgriezeniskās saites izveidošanai un uzturēšanai saskaņā ar <i>AnaCredit</i> regulas 11. pantu. <i>AnaCredit</i> regulas 11. pants nosaka, ka valstu centrālajām bankām ir tiesības sniegt kredītu datus, t. sk. citas valsts centrālās bankas savāktos datus, datu sniedzējiem, izveidojot vai uzlabojot atgriezeniskās saites vai citus informācijas pakalpojumus, ko centrālie kredītu reģistri nodrošina datu sniedzējiem. Datu sniedzēji šos datus drīkst izmantot vienīgi kredītriska pārvaldībai un tiem pieejamās kredītu kvalitātes informācijas uzlabošanai attiecībā uz pastāvošajiem vai iespējamiem instrumentiem.
Rezultāts	Pilnveidota pastāvošā Kredītu reģistra atgriezeniskā saite ar <i>AnaCredit</i> regulas ietvaros savāktajiem kredītu datiem par kredītiestāžu klientu saistībām eurozonas dalībvalstīs.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes pilnveido datu saņemšanas plūsmu ar iespēju papildus Kredītu reģistrā iekļautajām ziņām saņemt arī kredītu datus no <i>AnaCredit</i> atgriezeniskās saites.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.
7. Sākt statistisko datu vākšanu saskaņā ar jaunajām ieguldījumu fondu statistikas prasībām	
Raksturojums	Tiek sāka ieguldījumu fondu statistikas datu vākšana saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kuros ietvertas grozītās Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 18. oktobra Regulas (ES) Nr. 1073/2013 par ieguldījumu fondu aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/38) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnes (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12), prasības.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eurozonas līmenī saskaņotu ieguldījumu fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem palielinās Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu klāsts.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.

8. Sākt jaunu statistisko datu vākšanu par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu

Raksturojums	Saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka datu par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu sagatavošanu un sniegšanu, sākt vākt datus par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja saņemtā maksājuma par ieguldījumu plāna pārvaldīšanu pastāvīgo un mainīgo daļu, kā arī datus par alternatīvajos ieguldījumu fondos veikto ieguldījumu ģeogrāfisko dalījumu.
Rezultāts	Statistiskie dati ļauj nodrošināt to normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību, kuri attiecas uz valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājiem.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Valsts fondēto pensiju shēmas pārvaldītājiem palielinās Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu klāsts.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.

9. Sākt identificējošo ziņu par vērtspapīru turētājiem vākšanu

Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2012. gada 17. oktobra Regulā (ES) Nr. 1011/2012 par vērtspapīru turējumu statistiku (ECB/2012/24). Tikš veikti grozījumi Latvijas Bankas 2022. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 211 "Statistisko datu par vērtspapīriem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi", lai ieviestu minētās regulas grozījumus, kuru izstrāde plānota 2024. gadā.
Rezultāts	Tiek iegūti identificējošie dati par vērtspapīru turētājiem, kas ir juridiskās personas.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības vērtspapīru turētājiem.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads

10. Nodrošināt ECBS VZS ieviešanu

Raksturojums	VZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot statistisko datu vākšanas prasības gan statistiskās informācijas nodrošināšanas, gan kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. VZS pamatā ir statistisko datu iegūšana no kredītiestāžu informācijas sistēmām un to iesniegšana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	Eurozonas līmenī saskaņoti kredītiestāžu, krājaizdevu sabiedrību un citu noguldījumus pieņemošu sabiedrību dati, kas ļauj efektīvāk veikt monetāro finanšu iestāžu bilances un procentu likmju statistikas, kredītu un kredītriska mikrodatu statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes, krājaizdevu sabiedrības un citas noguldījumus pieņemošas sabiedrības ievieš VZS, kas nosaka saskaņotu statistisko datu (t. sk. mikrodatu) sniegšanu un palielina statistisko datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	2027. gads.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

11. Nodrošināt 5. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas ietvaros iegūto Latvijas datu publicēšanu	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas dati sniedz informāciju par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t. sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu.
Rezultāts	Tiek publicēti dati par mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu, tādējādi paplašinot iespējas interesentiem analizēt Latvijas mājsaimniecību darbību.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.
12. Nodrošināt uzraudzības statistikas datu publicēšanu datubāzē INTS	
Raksturojums	Uzraudzības statistikas datu publicēšana tiek veikta MS Excel tabulu veidā. Šo statistisko datu, tāpat kā citu Latvijas Bankas statistisko datu, publicēšanu nepieciešams nodrošināt, izmantojot datubāzi INTS.
Rezultāts	Datu lietotājiem statistiskie dati ir pieejami vidē, kas nodrošina ērtu un pielāgojamu statistisko datu atlasīšanu un sniedz iespēju izveidot un saglabāt saiti uz izveidoto datu tabulu izvēlētajā dokumenta formātā, ļaujot datu tabulai piekļūt vairākkārt, kā arī izmantot saiti automatizētai datu piekļuvei.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.